

Naše veselje

Priloga „Slov. gospodarja“ za deco.

Štev. 8.

Letnik III.

Večer.

1.

Solnce zašlo je za góre,
noči umika se dan;
mrak po nižavah prostore
v plašč že zagrinja temán.

2.

Mesec polagoma vzhaja,
zvezda večerna miglja;
žejne cvetice napaja
hladna rosica z neba.

3.

Zvon je zapel iz zvonika,
snema klobuček pastir;
mesec se više pomika,
pókoj povsod je in mir,

4.

Jagodo, Sivko in Dimo —
dobro napasle so se —
urno domov poženimo,
one so site, mi ne!

Stritar.

Ponočni gost.

(Pravljica.)

V prejšnjih časih, ko še ni bilo niti železnic, niti dobrih cest, so gradovi s svo-

popotni pevci, ki so hodili iz kraja v kraj ter so tako izvedeli marsikaj zanimivega.

jimi prebivalci bili skero popolnoma odrezani od sveta in od svetovnih dogodkov. Od zadnjih tudi zato niso nič izvedeli, ker ni bilo časopisov. Vse novice so prinašali

V nekem gradu se je pojavil tak pevec, lep in vljuden mladenič. Poklicali so ga v dvorano, kjer je zapel svoje najlepše pesmi. Znal je tudi prav zanimivo pripo-

vedovati in postal je drag gost, katerega niso hoteli pustiti dalje. Ugajal je predvsem graščakovi hčerki. Postal ji je tako všeč, da ga je hotela za moža. Povedala je to očetu, kateri seveda ni bil nič kaj zadovoljen. Na vse pretege se je trudil, da bi izbil hčerki to misel iz glave, a zaman. Nato je hotel pregovoriti pevca, naj bi odšel. Ali tudi njega je prevzela lepota graščakove hčerke, bil je sam vitez in zato se mu ni bilo treba skrivati zaradi prenizkega rodu. Izjavil je očetu, da se želi poročiti z njegovo hčerko ter ostati na gradu.

Graščak je kar besnel od togote, ker je imel s hčerko čisto druge namene. Ko je videl, da ni vse vkup nič pomagalo, je dal

pevca na skrivaj ubiti, sam pa je hčerki povedal, da je odpotoval brez slovesa.

Hčerki je bilo zelo hudo pri srcu. Slutila je resnico. Begala je po sobanah in po grajski okolici, da bi našla kako sled. Neke noči je čula petje pod oknom in videla tudi očeta, ki je z grozo strmel v globino. Tam je stal v mesečini pevec in je pel lepše ko kdaj. Nato pa se je njegova postava razblinila v meglo. Tako je bilo par noči. Očeta je to tako prevzelo, da ga je zadela kap in je umrl od strahu. Hčerka pa je vse svoje življenje žalovala za svojim pevcem. Ni se omožila, niti ni hotela vedeti za kakega snubača. V njenem srcu je živel spomin na mrtvega pevca, ki se pa po očetovi smrti ni prikazal nič več.

Pavliha kot zdravnik.

Pavliha se je v nekem mestu pogovarjal z upravnikom mestne bolnišnice. Upravnik se je pritoževal, da je v bolnišnici čimdalje več bolnikov, vzdrževalnih sredstev pa je čimdalje manj.

»Kaj bi mi plačali, je vprašal Pavliha, če Vam bolnišnico popolnoma izpraznim?«

»Kako to? Ali ste zdravnik?«

»Da, zdravnik sem. Imam neznansko učinkovito zdravilo. Če hočete, bodo jutri vsi bolniki izjavili, da so zdravi, ter bodo zapustili bolnišnico.«

Upravnik je bil seveda kar za to. S Pavliho sta se domenila za visoko vsoto in polovico denarja je dobil Pavliha takoj. Drugo polovico bi imel dobiti, ko bo bolnišnica prazna. Pavliha je želel videti bolnike in upravnika je šel z njim. Pavliha, katerega je upravnika predstavil kot slovečega zdravnika, se je pogovarjal z vsakim bolnikom posebe. Vsakemu je povedal na uho, da ga upravnika ne čuje, tole:

»Ozdravil vas bom vse, ali za to moram enega izmed vas sežgati in potem na prah zmleti. Ta prah, popit v vodi, bo ozdravil vse druge. Zato bom tistega, ki bo jutri, ko bom zahteval, naj vsi ozdravljeni odidejo iz bolnišnice, pri odhodu zad-

nji, zmlel v prah. Pazi, da ne boš ti zadnji, pa ne povej drugim nič.«

Ko je tako obhodil vse bolnike, je rekel upravniku, da bo zvečer poslal zdravilo za vse in da bodo jutri vsi zdravi. Upravnik naj pride točno opoldne pred bolnišnico in tedaj bo videl, kaj se pravi pravilno zdraviti.

Upravnik je šel domov, ker je stanoval v mestu, bolnišnica pa je bila precej daleč zunaj. Drugega dne opoldne sta se našla upravnika in Pavliha pred bolnišnico. Pavliha je odprl vrata in je zaklical:

»Kdor je zdrav, naj odide!«

Takoj so začeli vsi bolniki, če so bili še tako slabotni, hiteti skozi vrata, ker nihče ni hotel biti zadnji. Upravnik se je čudom čudil, kako hitro je bila bolnica prazna in kako so hiteli taki, ki so bili že dolgo v bolnici in o katerih so zdravniki trdili, da so neozdravljivi, najbolj, da bi se čimprej odstranili iz bolnice.

Ko je bila bolnica prazna, je dobil Pavliha drugo polovico dogovorjene vsote in jo je seveda brž popihal.

Drugega dne pa se je upravnika zelo čudil, ko so se vrnili vsi bolniki ter zahtevali čudežno zdravilo. Zdaj je šele izvedel, kako je nasel Pavliha, pa bilo je prepozno.

Draga kamena.

Preprost kmetič pride po opravkih v hišo bogatega trgovca. Ni bilo baš zgodaj, pa gospod je bil šele vstal in se je umival. Prijazno je rekel kmetiču:

»Oče, le sedite na tale stol in počakajte, da se umijem, potem se bova kaj pomenila.«

Kmetič sede in ogleduje prstanec, ki jih

je bil gospod snel s prstov ter položil na mizo. Dva prstana sta mu posebno bodla v oči, ker sta bila jako lepa in sta se zelo lesketala.

Kmetič reče:

»Ne zamerite, da Vas vprašam, koliko veljata ta dva lepa prstana?«

Gospod odgovori:

»Saj mi ne boste verjeli, če Vam tudi povem. Oba veljata pettisoč dinarjev.«

Kmetič se začudi in meni:

»Hm, lepi denarci! Saj ni toliko zlata, pa sta tako draga!«

Gospod pa odvrne:

»Res ni toliko zlata, pa dragi so onile kamni, ki so vdelani v prstana; to so žlahtni kamni, zato se tako svetijo.«

Kmetič pravi:

»No, no, to pa že verjamem; saj sem že

včasih slišal, da so taki kamni zelo dragi. Pa, gospod, povejte mi še, koliko dobička Vam nesó tile žlahtni kamni na leto?«

Gospod se nasmeje in pravi:

»E, kakšni ste vendar, ko mislite, da mi morajo kaj dobička donášati! Prstane nataknem, da se z njimi ponašam, kadar grem med ljudi.«

Kmetič pa pristavi:

»Tudi jaz imam doma dva kamna, a tá mi prinašata vsako leto čistega dobička tisoč in več dinarjev, dasi ne veljata oba več nego par sto dinarjev.«

Gospod se začudi in vpraša:

»Oho, kako je to mogoče?«

Zdaj se pa kmetič nasmeje in reče:

»Prav lahko — moja dva kamna sta mlinska kamna.«

I. Cigler.

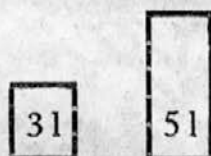
Rešitev nalog.

1. Naloga s pretakanjem je bila, kakor smo videli iz dopisov, težka; nekateri čitatelji pišejo, da sploh rešitev ni mogoča, če se ne uporablja kaka pomožna posoda.

Rešitev je več. Eno, katero nam je poslal I. G., Slovenjgradec, bomo tu priobčili.

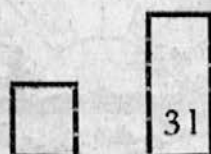
1.

Dve posodi imamo, prva drži 3 l, druga pa 5 litrov.

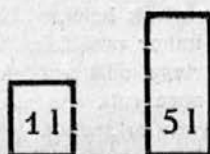
2.

Večjo izpraznimo in nalijemo iz male v njo 3 l, tako da je manjša prazna, večja pa ima 3 l vina.

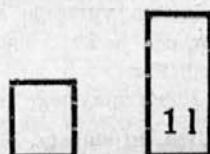
3.

Iz polne male vlijemo v veliko posodo 2 l, tako da ostane v mali 1 l. Velika pa je polna s 5 litri.

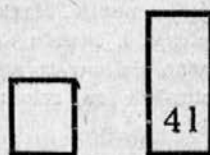
4.

Nato izpraznimo veliko posodo in izlijemo v njo 1 l iz male, da je ta prazna.

5.

Nazadnje napolnimo malo posodo do vrha in izlijemo vse 3 l v veliko posodo, v kateri so potem 4 l, kakor to naloga zahteva.

Drug, krajši način, bomo prijavili prihodnjič. Ali ga morda kdo najde sam?

2. Ime je: Josip Jurčič.

Odgovori na dopise.

Dopisi so se pečali večinoma z rešitvijo naše 1. naloge v 7. številki. Na vse smo odgovorili z rešitvijo naloge v tej številki. Drugače so dospela samo razna vprašanja, na katera smo po možnosti odgovorili naravnost na podane naslove, v več slučajih pa ni bilo naslova, torej tudi ni moglo biti odgovora, ker v listu na taka popolnoma osebna vprašanja ne moremo odgovoriti in bi bili odgovori tudi predolgi.

Uganka.

Tovarišev dvajset je prišlo v deželo;
Vsak drugo obličje imel je in čelo,
bil sleherni je omikan in čeden,
a govoriti ni znal nobeden;
le eden kaj malega zinil je včasih,
a bili so trdi, hripavi glasi.
Da bi jih ljudje po svetu umeli,
tolmačev so pet pri sebi imeli.
Prvi zija, ko govori,
drugi kakor otrok kriči,
tretji cvili kakor prašiček,
večkrat četrtega sliši voliček,
peti kakor sova tuli.
Po vsem svetu so zasluili.
Čast in hvalo od mene dobiš,
če mi uganeš imena teh mož.

Za smeh in kratek čas.

Vsaj nekaj.

Starejšega bratca vprašajo sosedje:
»No, Tonček, oče je kupil malo sestrico.
Ali že zna hoditi?«
»Ne, hoditi še ne zna, noge pa že ima!«

Dva, ki slušata.

Novi župnik (prijazno):
»Torej, Janezek, ali napraviš vselej vse
tako, kakor to hoče mamica?«
»Da, saj oče tudi tako dela!«

Napitnica.

Markec je bil povabljen v župnišče.
Tam dobi kozarec malinovca, ali pod pogojem, da župniku napije. Markec je sicer vedel, da napivajo z besedo »živijo!«, ni mu pa bilo jasno, če sme to župniku reči. Zato se je ohrabril in rekel: »Aleluja, gospod župnik!«

Prav povedal.

»Ti, mali, koliko si star?«
»Šest let.«
»Kdaj si pa imel šest let?«
»Na svoj rojstni dan.«

Izbira.

Pri sosedovih so dobili trojčke. Naša Metka je vzklilknila, ko jih je prvič videla:

»Oh, kako je to lepo, da si lahko enega otročička, in sicer najlepšega, izberejo!«

Šola.

Gospod Koren vpraša:

»Kako ste pa zadovoljni z mojim fantkom, gospod učitelj?«

»Tako, tako«, je odgovoril učitelj. »V šoli je res zelo tih in miren, ker venomer spi. Ko pa zvoni ob koncu ure, je zelo živahen.«

Njegovo stališče.

Ivanček je čul, kako je stavbenik vprašal očeta, ali hoče v novi hiši pri sobah navadna vrata, ki se sučejo, ali taka, da se porivajo od strani. Hitro je vskočil v besedo:

»Očka, seveda taka, ki se sučejo. Kako pa naj drugače loputam z njimi?«

Tudi prav.

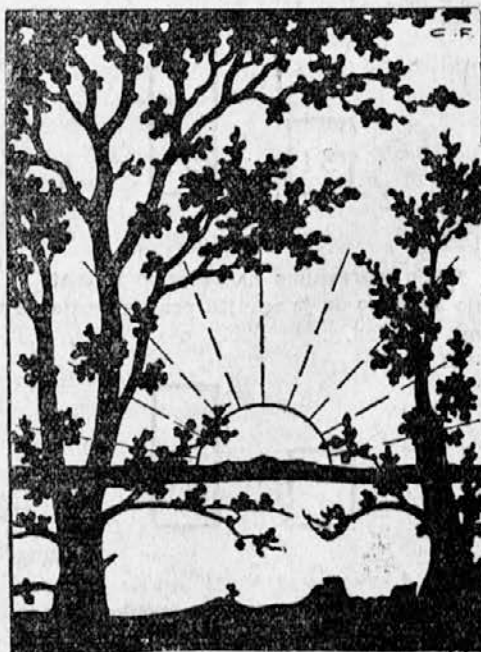
Minka: »Mama, Tinče je rekel, da sem neumna, če verjamem, da je našega Jakca prinesla štoriklja.«

Mati: »Kaj pa on meni?«

Minka: »Da ste ga našli v ribniku.«

Mati: »A tako-o-o!«

Skrivalnica.

Kje je deklica?